

MANS MANTOJUMA SKAPIS

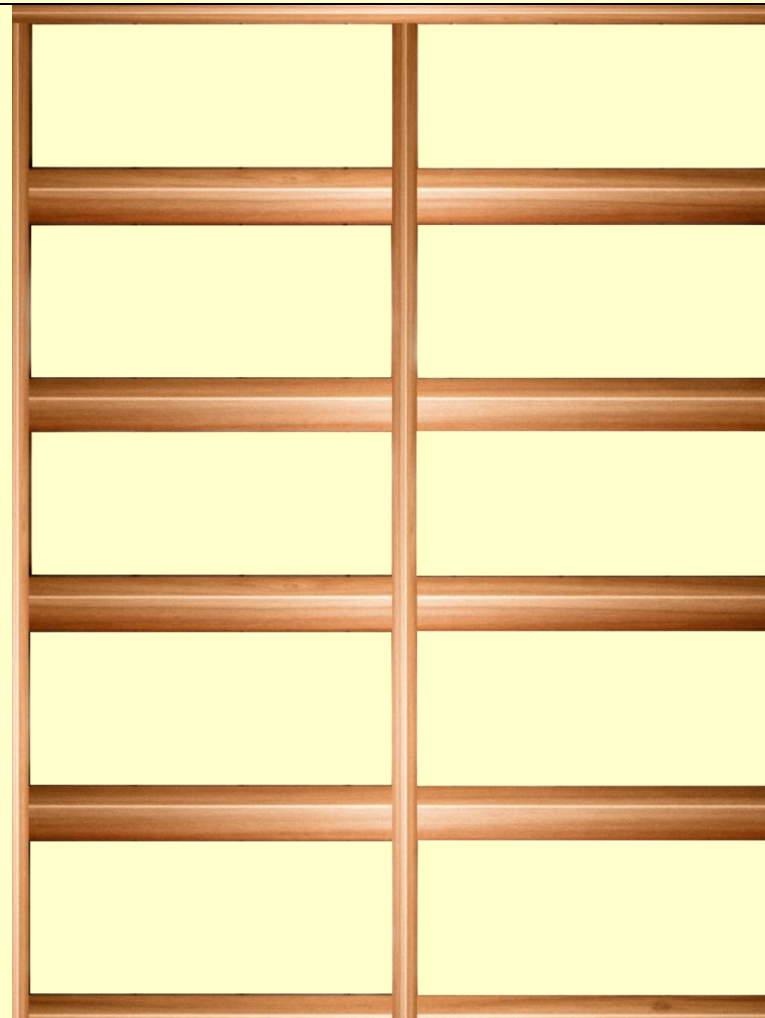
Mums katram ir kāds skapis, no kura ik dienu ņenam lietas, lietojam tās ikdienā vai svētkos. Ir lietas, ko lietojam tikai īpašos gadījumos, bet ir tādas, bez kurām nevaram iztikt ne dienas. Mantojuma skapis ir kā simbols mūsu katra identitātei, kas sastāv arī no dažādiem kultūras mantojumā balsītiem elementiem un vērtībām. Tikai mēs paši varam izšķirt, kurai vērtībai ir vieta mūsu skapī, bet kura liekama kādā citā skapī vai kopējā ģimenes, pilsētas vai valsts vērtību glabātuvē. **Dārgums mantojuma skapī var būt jebkas** (dziesma, prasme, recepte, svētki, fotogrāfijas, grāmata, kāda mantota lieta no paaudzes paaudzē, dabas ainava vai vide utt.), **ko uzskati par vērtīgu šodien un jūties atbildīgs par to, lai šī vērtība tiktu nodota arī nākamajām paaudzēm.**

Iedvesmojies UNESCO izceltajā kultūras mantojumā un pēti savas vērtības! Ieraksti katrā ailītē pa vērtībai, ko uzskati par savu mantojumu!

Sāc ar sevi!

Apraksti, kas tā ir par vērtību?
Kāpēc tā ir nozīmīga tieši Tev?
Kāpēc Tu to gribētu nodot nākamajām paaudzēm?

Apraksti, kas tā ir par vērtību?
Kāpēc tā ir nozīmīga tieši Tev?
Kāpēc Tu to gribētu nodot nākamajām paaudzēm?

Materiāla plašāks apraksts:

Bieži vien ir grūti izšķirt, kas īsti ir klasificējams kā kultūras mantojums. Plašākā izpratnē mantojums var būt gan materiāls (objekti, liecības, tostarp arī dokumenti), gan nemateriāls (izpausmes). Tomēr mantojums nav tikai seni objekti, skaistas lietas, vai ierasta rīcība. Mantojuma vērtību nosaka ar tām saistītas spēcīgas cilvēku emocijas, atmiņas, piešķirtā īpašā nozīmē, kā arī vēlme to saglabāt un tālāk nodot nākamajām paaudzēm. Tas ir arī fenomens, kas noteiktā kopienā (ģimenē, ciemā, novadā, reģionā, utt.) nodots vairākās paaudzēs – tostarp arī mūsdienu mantojums un tradīcijas.

Iepazīstinot jauniešus ar sava mantojuma skapja veidošanas ideju, aicinām pirms tam aktualizēt termina „vērtība” nozīmi ar tādiem jautājumiem kā „Kas vispār ir vērtība?”, „Kā saprast šo vārdu?”, „Kā šo vārdu izprast un attiecināt uz ikdienu?”, „Ko mēs ikdienā saucam par vērtībām?”, kā arī termina „**kultūras mantojums**” nozīmi – „Ar ko mums asociējas vārds „mantojums”?”, „Kādi varētu būt kultūras mantojuma piemēri, runājot par kaut ko netveramu, nemateriālu?”, „Kādi varētu būt kultūras mantojuma piemēri objektiem vai dokumentiem?” u.c.

Lauciņos, kas atrodas skapja formā, jauniešus var aicināt rakstīt jebko, ko viņi uzskata par kultūras mantojuma vērtību. Tas var būt jebkas, kas tiek praktizēts vai glabāts ģimenē, vietējā muzejā, bibliotēkā, kā arī raugoties novada, reģiona vai valsts mērogā. Tās var būt gan dziesmas, prasmes, receptes, kopīgi svētki, fotogrāfijas, grāmatas, gan īpašas liecības, kāda mantota lieta no paaudzes paaudzē, dabas ainava vai vide utt. Nav obligāti jāaizpilda visi lauciņi, jo dzīves laikā skapja saturs noteikti mainās un tiek papildināts.

Aicinām izmantot arī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas sagatavoto informatīvo prezentāciju „Latvijas mantojums UNESCO”, kā arī pētīt interaktīvo karti „[UNESCO Latvijas dārgumi](#)”, lai sniegtu priekšstatu, ko par vērtību ir izvirzījusi tāda pasaules organizācija kā UNESCO. Veicot šo uzdevumu, aicinām mudināt jauniešus pārrunāt šo tēmu kopā ar vecākiem un vecvecākiem.

Piemērs skapja aizpildīšanai:

Apraksti, kas tā ir par vērtību? Kāpēc tā ir nozīmīga tieši Tev? Kāpēc Tu to gribētu nodot nākamajām paaudzēm?	<i>Jānis, Krāslavas novads, 15 gadi</i>		Apraksti, kas tā ir par vērtību? Kāpēc tā ir nozīmīga tieši Tev? Kāpēc Tu to gribētu nodot nākamajām paaudzēm?
<i>Ikgadējā Jāņu svinēšana kopā ar radniekiem un draugiem, jo esmu Jānis. Tā ir arī tāda kopīga latviešu tradīcija. Mēs šo tradīciju varētu saglabāt arī nākamajām paaudzēm, jo tā vieno mūs.</i>	<i>Jāņu svinēšana</i>	<i>Fotogrāfiju albums ar vecmamma jaunības bildēm</i>	<i>Fotogrāfiju albumā ir daudz bilžu par to laiku, kad vecmamma bija aptuveni manā vecumā. Tur var redzēt, cik daudz ir mainījies, kādas lietas bija agrāk, kādi bija apģērbi un kā jaunieši agrāk pavadīja savu brīvo laiku.</i>
<i>Koka makšķere, ko agrākos laikos lietoja vectēvs. Tādu noteikti nekur nevar nopirkt, jo tā bija gatavota pašu rokām.</i>	<i>Vectēva koka makšķere</i>	<i>Tautasdziesma „Guoju pa mežu”</i>	<i>Man patīk šī tautasdziesma. To parasti dzied kādos saietos vai pasākumos. Es arī to esmu iemācījies nodziedāt. Tā ir latgaliešu valodā un to gribētos saglabāt.</i>
<i>Vieta ir iekļauta UNESCO. Tā atrodas netālu no manām mājām, man šī vieta pašam ļoti patīk, jo tur ir skaista daba un var arī makšķerēt.</i>	<i>Daugavas loki</i>	<i>Ģimenes pārgājieni</i>	<i>Mana vērtība ir arī ģimenes pārgājieni, kad visi kopā kaut kur dodamies. Tā mums ir tāda kā tradīcija vismaz reizi mēnesī, sākot no pavasara līdz rudenim. Es gribētu turpināt šo tradīciju.</i>
<i>Puzurus mēs ģimenē parasti gatavojam Ziemassvētkos. Tā ir arī tāda latviešu tradīcija, kas man pašam arī saistās ar šiem svētkiem. Tā ir maza, bet īpaša svētku sastāvdaļa, ko paši varam sagatavot.</i>	<i>Puzuru gatvošana</i>		